

TÜRK DEVLETLERİ PARLAMENTER ASAMBLESİ

EKONOMİK İŞBİRLİĞİ KOMİSYONU

ONUNCU TOPLANTI

Astana (çevrimiçi), 20 Nisan 2023

TAVSİYE KARAR

TÜRKPA ÜYESİ ÜLKELERİN TİCARİ VE EKONOMİK POTANSİYELİNİN ENTEGRASYONU: YENİ GERÇEKLİKTE GELECEĞİN ULAŞIM ALTYAPISI

Parlamenter Asamble:

TÜRKPA üyesi ülkelerin ticari ve ekonomik potansiyellerinin entegrasyonunu **memnuniyetle karşılayarak**;

Jeopolitik ve uluslararası sosyo-ekonomik durumun yeni koşullarının TÜRKPA'nın işbirliğini etkileyeceğinin **farkına vararak**, yeni durumun koşulları altında TÜRKPA bölgesindeki ulaşım ve transit fırsatlarını kullanmak için her türlü çabayı göstermeye hazır olduğunu **bir kez daha teyit ederek**;

TÜRKPA üyesi ülkeler tarafından onaylanan uluslararası anlaşmalarda kurulan TÜRKPA topraklarından geçen transit geçiş koşullarının yerine getirilmesi gereğini **kabul ederek**;

TÜRKPA bölgesinde uluslararası taşımacılığın kolaylaştırılması ve TÜRKPA bölgesinde uluslararası ticaretin gelişiminin desteklenmesi niyetini **ifade ederek**;

TÜRKPA üyesi ülkelerin işbirliğinin, bilgi alışverişinin, ticari ve ekonomik potansiyelin entegrasyonunu teşvik etmek amacıyla ulaştırma çerçevesinin iyileştirilmesine yönelik ortak eylemin faydalarını **fark ederek;**

TÜRKPA üyesi ülkelerin topraklarında tüm taşıma şekilleri ile taşınan transit malların ve üye ülkelerin karşılıklı tüketim mallarının dolaşımını ve insanların ulaşımını hızlandırma arzusunu **teyit ederek;**

Sürdürülebilir büyüme ve ekonomik kalkınmanın önemli bir unsuru olarak ticari ve ekonomik potansiyelin entegrasyonunu teşvik etmek için ulaştırma altyapısının iyileştirilmesi ihtiyacını **anlamak;**

Parlamentoların ve parlamenterlerin, yasa çıkararak, bütçeleri onaylayarak, kaynakları harekete geçirerek ulusal ekonominin ticaret ve ulaştırma sektörlerinde önemli bir rol oynadıklarını **dikkate alarak;**

Ulaştırma ve transit sektörüne kurumsal, altyapı ve mali destek sağlanmasında mevzuat açısından parlamentoların kilit rolünü **göz önünde bulundurarak;**

Asamble, TÜRKPA Üyesi Parlamentolara aşağıdaki hususları **tavsiye etmektedir:**

- a) Ulaştırma ve transit konularla ilgili yasal çerçevenin *geliştirilmesini*, daha sonra TÜRKPA üyesi ülkeler arasında mevzuatın uyumlaştırılmasını ve yakınlaştırılmasını;
- b) Ulaştırma ve transit geçiş girişimlerinin desteklenmesi için özellikle mevzuat alanında olmak üzere COVID-19 salgını veya benzeri durumlarda mücbir sebepleri dikkate alarak TÜRKPA üyesi ülkelerin hükümetleri arasında işbirliğinin ve faaliyetlerin eş zamanlı yapılmasının yollarını *araştırma*;
- c) TÜRKPA üyesi ülkeler arasındaki yolcu trafiğini güçlendirmek amacıyla, başkentler ile büyük şehirler arasında düzenli hava trafiği oluşturma fırsatlarının *değerlendirilmesi ve uygulanması*;
- d) TÜRKPA üyesi ülkelerde ulaşım ve transit yolların kavşaklarında "darboğazlar" oluşmasının sonuçlarının *incelenmesi* ve paydaşlarla birlikte çözüm önerilerinin *belirlenmesi*;
- e) TÜRKPA bölgesindeki deniz ve "kuru" liman merkezlerinin faaliyetlerinin karşılıklı senkronizasyonu konularının analiz edilmesi ve bir sistem üzerine hareket edebilmek için yetkili makamlarla gerekli önlemlerin alınması;

- f) Ulaştırma ve transit politikasının geliştirilmesinde kapsamlı ve esnek bir yaklaşımın benimsenmesi ve bu alandaki bürokratik engellerin veya uygulama hatalarının ortadan kaldırılması için uzmanların düzenli olarak istişarelerde *bulunması*;
- g) Paydaşlar için ticari ve ekonomik potansiyelin entegrasyonunu teşvik etmeyi amaçlayan yatırım programlarının etkin kullanımı ile ilgili ulusal ve uluslararası en iyi uygulamaların incelemesi, ilgili belgelerin toplaması ve TÜRKPA üyesi ülkelerin ilgili alandaki mevzuatlarının yakınlaştırılması için *analiz edilmesi*;
- h) TÜRKPA üyesi ülkelerin transit mallarının ve karşılıklı tüketim mallarının dolaşımını sağlayan, TÜRKPA üyesi ülkelerin karayolu taşımacıları için elverişli koşullar yaratmayı amaçlayan tedbirlerin *teşvik edilmesi*;
- i) TÜRKPA topraklarındaki tüm taşıma şekilleriyle taşınan transit malların hareket potansiyelini en üst düzeye çıkarmak amacıyla, TÜRKPA üyesi ülkelerin taşıyıcılarına yönelik olarak transit geçişle ilgili izin belgeleri için uygun koşullar içeren kota konularının ve fırsatlarının *göz önünde bulundurulması*;
- j) TÜRKPA bölgesindeki ulaşım ve transit potansiyelini en üst düzeye çıkarmak ve TÜRKPA üyesi ülkelerdeki demiryolu taşıtı ve lokomotif cer filosu eksikliği sorununun çözümüne öncelik vermek için Ortak Uzman Grubunun düzenli toplantılar yapması;
- k) Ticari ve ekonomik entegrasyon alanında araştırmacı ve uygulayıcılara yardımcı olacak verileri *toplamak ve yaymak* ve ilgili alanda TÜRKPA üyesi ülkeler arasında işbirliği önceliklerinin *belirlenmesi*.